

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

викладач Малахова Л. С., студентка гр. Ф-91 Савельєва Г. С.

Важливого значення для функціонування підприємств в ринкових умовах економіки набуває самостійне планування та здійснення фінансово-господарської діяльності. При цьому найбільша увага приділяється їх фінансовій незалежності від зовнішніх кредиторів, забезпеченню стабільності та прогнозуванню можливостей економічного зростання, що є неможливим без визначення таких базових характеристик, як платоспроможність та фінансова стійкість, яка є однією з головних умов успішної і стабільної роботи підприємства в ринкових умовах.

У загальному розумінні "стійкість" трактується як властивість системи так реагувати на зміни зовнішнього середовища, щоб не лише генерувати чинники, які зумовлюють її врівноважений стан, а й забезпечувати подальший розвиток.

Існує багато визначень поняття фінансової стійкості, в яких авторами виділяються ті чи інші аспекти фінансово-господарської діяльності та ознаки стабільності, котрі повинні відповідати вимогам врівноваженого стану підприємства. При цьому деякими авторами робиться акцент на забезпеченні стійкості у довгостроковій перспективі.

Так, наприклад, М.С. Абрютіна й А.В. Грачов наводять наступне визначення: фінансова стійкість підприємства є не що інше, як надійно гарантована платоспроможність, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури й поведінки партнерів.

Багато авторів зазначають про важливе місце фінансової стійкості у системі складових елементів фінансової стабільності підприємства. Тому з метою забезпечення фінансової стабільності функціонування підприємства у перспективі постає потреба у точному визначенні рівня фінансової стійкості та в її кількісній оцінці. При цьому, велику увагу необхідно приділяти визначенню достатньому рівню фінансової стійкості, низки факторів, що обумовлюють межу стійкості, обґрунтованості методичних підходів до її оцінки, особливо в умовах кризового періоду економіки. Так як, недостатня фінансова стійкість підприємства може призвести до його неплатоспроможності, а надлишкова – сприятиме створенню "зайвих" запасів та резервів, у зв'язку з чим зростуть витрати на їх утримання, спостерігатиметься недоотримання прибутку та гальмування темпів економічного розвитку підприємства [1].

Щодо окремого підприємства, котре функціонує як відокремлена, автономна частка загальноекономічної системи, то його еволюційна характеристика у конкретному часі визначається як фінансовий стан.

В умовах ринку фінансовий стан підприємства розкриває не лише ступінь його життєдіяльності, а й потужність чинників розвитку, яка акумулюється в його стійкості. Очевидно, що найстійкішим є статичний стан, тобто стан спокою. Проте коли йдеться про характеристику стану певного, необхідно брати до уваги ту обставину, що будь-який процес - це дія, рух, а рух не може бути статичним - він динамічний у суті свого прояву. Застосування терміну "стабільність" до характеристики фінансового стану підприємств є ознакою сталості руху як динамічного процесу, що має певну швидкість, темп, вимір прояву у порівнянні розмінностей теперішнього стану з минулим. Застосування терміну "стійкість" до динамічного процесу характеризує сталість його прояву в часі.

У процесі функціонування кожне підприємство прагне досягти та підтримувати стійкий фінансовий стан, ліквідність та платоспроможність. На сьогодні однією з основних перешкод до забезпечення успішного функціонування підприємств України є не достатній рівень комплексної оцінки фінансової стійкості, яка б надавала керівництву можливість своєчасно виявляти слабкі місця та приймати вірні рішення щодо забезпечення стабільності фінансового стану підприємства.

Отже, з метою відповідності сучасним умовам бізнесу та успішному функціонуванні підприємству необхідно використовувати підхід індикативного планування фінансовою стійкістю, на основі формування системи індикаторів, що визначатимуть стан суб'єкта господарювання та заходів впливу на нього. Основною цільовою функцією планування при цьому стає забезпечення довгострокової конкурентоспроможності, яка обумовлює ефективність та стійкість об'єкта господарювання на ринку.

1. Лашенко О. Ю. Управління фінансовою стійкістю підприємства // О. Ю. Лашенко, В. В. Якименко [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/e-journals/PSPE/2010_2/Laschenko_210.htm

2. Заюкова М. С. Теорія фінансової стійкості підприємства: Монографія / М. С. Заюкова, О. В. Мороз, О. О. Мороз, Т. М. Кравченко, І. М. Кулік, Л. В. Мосійчук, І. Б. Паламар. – Вінниця: УНІВЕРСУМ–Вінниця, 2004. – 155 с.